

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/121/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120012063
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2120012063.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného A. B. C., nar. XX.XX.XXXX v D., trvale bytom E. B. XXXX/XX, D., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 03.05.2022, č. k. 0T/173/2020-219, na verejnom zasadnutí konanom 13.04.2023 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 320 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku v spojení s § 280 ods. 2 Trestného poriadku súd napadnutý rozsudok zrušuje v celom rozsahu a trestnú vec obžalovaného A. B. C., nar. XX.XX.XXXX v D., trvale bytom E. B. XXXX/XX, D., vedenú na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 0T/173/2020 na podklade obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava z 19.09.2020, č. 3Pv 254/20/2207 pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 17.09.2020 v čase asi o 18:10 hod., v areáli futbalového ihriska v obci Zvončín, po tom, čo sa pýtal svojej bývalej družky F. G., s ktorou žil od roku 2009 do novembra 2019 v spoločnej domácnosti, či chodí s iným mužom a kontroloval jej telefón, aby vedel s kým volala, sa jej vyhrážal slovami „znovu som si zadovážil zbraň, keď ťa uvidím s nejakým iným mužom, ťa zabijem“, následne sa jej dňa 17.09.2020 v čase asi o 21:00 hod. prostredníctvom telefonického rozhovoru z telefónneho čísla XXXXXXXXXXXX vyhrážal slovami „mám zbraň a ak sa budeš stretávať s iným mužom, zabijem teba aj jeho“, čím týmto konaním vzbudil u poškodenej F. G. dôvodnú obavu o jej život a zdravie,

postupuje Okresnému úradu Trnava, pretože nejde o trestný čin, ale žalovaný skutok by mal byť prejednaný ako priestupok.

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) rozsudkom zo dňa 03.05.2022, č. k. 0T/173/2020-219, obžalovaného A. B. C. (ďalej len obžalovaný) postupom podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej len prokurátor) podanej na okresný súd dňa 19.09.2020 pod č. 3Pv 254/20/2207, pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona, ktorý mal spáchať tak, že

dňa 17.09.2020 v čase asi o 18:10 hod., v areáli futbalového ihriska v obci Zvončín, po tom, čo sa pýtal svojej bývalej družky F. G., s ktorou žil od roku 2009 do novembra 2019 v spoločnej domácnosti, či chodí s iným mužom a kontroloval jej telefón, aby vedel s kým volala, sa jej vyhrážal slovami „znovu som si zadovážil zbraň, keď ťa uvidím s nejakým iným mužom, ťa zabijem“, následne sa jej dňa 17.09.2020 v čase asi o 21:00 hod. prostredníctvom telefonického rozhovoru z telefónneho čísla XXXXXXXXXXXX vyhrážal slovami „mám zbraň a ak sa budeš stretávať s iným mužom, zabijem teba aj jeho“, čím týmto konaním vzbudil u poškodenej F. G. dôvodnú obavu o jej život a zdravie, pretože skutok nie je trestným činom.

V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd skonštatoval, že prokurátor podal dňa 19.09.2020 obžalobu na obvineného A. B. C. pre prečin nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona, ktorý mal byť obvineným spáchaný na skutkovom a právnom základe uvedenom v obžalobe. Okresný súd ďalej uviedol, že rozsudkom zo dňa 15.10.2020, sp. zn. OT/173/2020, rozhodol tak, že obžalovaného podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby, nakoľko nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný. Následne uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 11.11.2021, sp. zn. 6To/23/2021, bol podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. c) Trestného poriadku napadnutý rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 15.10.2020, č. k. OT/173/2020-102, zrušený v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku bola vec vrátená okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Následne okresný súd nariadil a vykonal hlavné pojednávanie. Počas súdneho konania sa zmenil samosudca, pričom obžalovaný vyslovil súhlas so zmenou samosudcu podľa § 277a ods. 1 Trestného poriadku. Okresný súd na hlavnom pojednávaní vykonal dôkazy: výsluch obžalovaného A. B. C., výsluch poškodenej F. G., výsluch svedka H. G.. Ďalej boli vykonané: zápisnica o vydaní veci (č. l. 82-83), prepis SMS správ (č. l. 84), žiadosť o poskytnutie súčinnosti (č. l. 85), rozhodnutia o odložení veci zo dňa 21.02.2020, 24.06.2020, 28.07.2020 (č. l. 86-90), správa o objasňovaní priestupku zo dňa 29.01.2020 (č. l. 91-93), nahrávka (č. l. 131), trestné oznámenie od F. G. (č. l. 1-2), oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich spáchanie trestného činu (č. l. 143-145), lustrácia Register obyvateľov (RO), lustrácia Centrálnej databázy súdov (CDB), lustrácia Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov (CESDAP), odpis registra trestov (RT), ktorých obsah okresný súd popísal bližšie v odôvodnení napadnutého rozsudku.

Po vykonanom dokazovaní dospel okresný súd k záveru, že vzťah medzi obžalovaným a poškodenou je dlhodobý, niekoľko rokov zlý, pričom v ich vzťahu sa opakovane vyskytovali hádky, nezhody a invectívy, ktoré neboli schopní konštruktívne, napr. dohodou, riešiť. Napriek týmto skutočnostiam obžalovaný a poškodená naďalej spolu zotrvali v partnerskom vzťahu, hoci z dokazovania vyplýva, že nezhody sa objavili už do začiatku ich vzťahu a trvali takmer 10 rokov. Z týchto dôvodov okresný súd dospel k záveru, že obžalovaný a poškodená určitým spôsobom akceptovali ich konfliktný spôsob spoluzitia a ich vzájomné povahy.

Okresný súd poukázal na skutočnosť, že z dokazovania mal za preukázané, že obžalovaný a poškodená sa v krátkej dobe po skutku stretli, a to z iniciatívy samotnej poškodenej. Obžalovaný prišiel na požiadanie poškodenej opraviť umývačku riadu, mikrovlnnú rúru a závlahový systém, a to asi 7 dní po skutku a aj niekoľko dní potom. Táto skutočnosť je preukázaná výpoveďou obžalovaného, výpoveďou poškodenej a aj výpoveďou svedkyne H. G.. Výpovede sa rozchádzali v tom, kto všetko bol pri týchto stretnutiach prítomný, nakoľko obžalovaný uviedol, že tam bol s poškodenou sám potom, ako sa ich syn išiel hrať do izby, pričom poškodená uviedla, že boli prítomné obidve jej deti. Tieto rozpory však podľa názoru okresného súdu nespochybňujú podstatu, ktorou je tá skutočnosť, že došlo k ich vzájomnému osobnému stretnutiu z iniciatívy poškodenej.

Ďalej okresný súd poukázal na nahrávku, ktorá bola na hlavnom pojednávaní ako dôkaz vykonaná. Súd tento dôkaz vykonal a hodnotil smerom k posúdeniu dôveryhodnosti výpovede poškodenej, pričom žiadnym spôsobom tento dôkaz nehodnotil smerom k vine obžalovaného, pretože telefonický rozhovor bol zaznamenaný bez súhlasu obžalovaného, a nakoľko ide o záznam, na ktorom sa nenachádza priame zaznamenanie protiprávneho konania (ide o nahrávku z júla 2021, teda o nahrávku zaznamenanú s odstupom niekoľkých mesiacov od skutku), je potrebné rešpektovať právo obžalovaného na súkromie, vrátane § 11 a § 12 Občianskeho zákonníka. Zo skutočnosti, že nahrávka vôbec vznikla, súd vyvodil, že išlo o úmyselné konanie poškodenej so zámerom zaznamenať si rozhovor s obžalovaným, ktorý nebol zo strany poškodenej informovaný o tom, že konkrétny rozhovor je nahrávaný, pričom z obsahu rozhovoru súd zistil, že poškodená mala účelovými otázkami na obžalovaného záujem zistiť skutočnosti týkajúce sa aktuálneho trestného konania a využiť ich v jeho neprospech, čo sa stalo tým, že takáto nahrávka bola do konania predložená. Zároveň súd z nahrávky zistil, že komunikácia medzi obžalovaným a poškodenou ďalej pokračovala o bežných veciach, pričom poškodená komunikovala pokojne a so záujmom o aktivity obžalovaného.

Okresný súd všetky uvedené skutočnosti posúdil tak, že zakladajú dôvodné pochybnosti o možnosti vzniku obavy o život a zdravie u poškodenej. Poškodená obžalovaného opakovane opísala ako žiarlivého a agresívneho, ktorý ju opakovane fyzicky napadol, a ktorý ju kameruje, fotí, sleduje a robí jej schválnosti, z čoho vyplýva dojem, že poškodená vníma obžalovaného ako nebezpečnú osobu. Na strane druhej, v rozpore s predchádzajúcimi tvrdeniami, poškodená sama iniciatívne požiadala obžalovaného o pomoc a pozvala ho k sebe, a to len pár dní potom, ako jej uviedol výhražné tvrdenia, je schopná s ním zostať sama alebo v prítomnosti ich spoločných detí, je ochotná mu umožniť stretávanie s

ich maloletým synom, pričom v konaní nevyvstala skutočnosť, že by poškodená iniciovala civilné konanie so zámerom obmedziť možnosť styku ich spoločného syna s obžalovaným ako s nebezpečnou osobou, a zároveň bola schopná s obžalovaným pokojne komunikovať v telefóne a baviť sa s ním o rôznych témach.

V tejto súvislosti okresný súd bol toho názoru, že uvedené konanie poškodenej je v rozpore s jej tvrdením, že z obžalovaného má strach a bojí sa o svoj život a zdravie, resp. sa tak cítila v čase skutku. Ak by poškodená mala skutočnú obavu o svoj život a zdravie, sama by nevyhľadávala spoločnosť obžalovaného a kontakt s ním.

Ďalej okresný súd konštatoval, že z celkového konania poškodenej, ako aj z jej procesných úkonov a z obsahov listín, ktoré v konaní predložila, vyplýva skôr dojem, že ide o ciele konanie so zámerom uvádzať také tvrdenia o obžalovanom, ktoré by jej zabezpečili prípadnú lepšiu pozíciu v ostatných konaniach, najmä konaniach o úpravu rodičovských práv a povinností. Na základe týchto dôvodov okresný súd mal dôvodnú pochybnosť o tom, či tvrdenia uvedené obžalovaným mohli u poškodenej vzbudiť dôvodnú obavu o život a zdravie, a preto s poukazom na zásadu in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obžalovaného), súd rozhodol o oslobodení obžalovaného spod obžalovaní, nakoľko nebolo bez dôvodných pochybností preukázané, že skutok je trestným činom. Okresný súd k tomu dodal, že tvrdenia, aké uviedol obžalovaný, skôr zapadajú do konfliktného spolužitia obžalovaného a poškodenej, a preto je toho názoru, že nie je možné každý takýto konflikt medzi partnermi riešiť prostriedkami trestného práva, a takéto konflikty je vhodnejšie a účelnejšie riešiť prostredníctvom civilných inštitútov ako mediácia alebo partnerská poradňa.

V závere odôvodnenia napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že sa zaoberal aj možnosťou postúpenia vecí inému orgánu na prejednanie veci ako priestupku, avšak skutok posúdil ako súčasť konfliktného spolužitia obžalovaného a poškodenej, a preto dospel k záveru, že skutok nie je možné posúdiť ani ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu.

Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní sa obžalovaný vzdal práva podať odvolanie a vyhlásil, že nesúhlasí s podaním odvolania v jeho prospech ďalšími oprávnenými osobami, pričom prokurátor zahlásil voči rozsudku odvolanie, čo do oslobodzujúceho výroku.

Prokurátor písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 29.07.2022 po úvodnom zhrnutí napadnutého rozsudku odôvodnil zahlásené odvolanie tým, že sa nestotožňuje s konštatovaním súdu, ktoré uvádza v odôvodnení napadnutého rozsudku a zároveň podľa jeho názoru okresný súd z vykonaného dokazovania vyvodil nesprávne závery. Vo vzťahu k poškodenej uviedol, že táto nikdy netvrdila, že by obžalovaný bol pre svojho syna nebezpečný alebo že by mu nejakým spôsobom ublížil, a preto neexistuje dôvod, aby v civilnom konaní žiadala obmedzenie jeho rodičovských práv. Poškodená rešpektuje rodičovské práva obžalovaného, umožňuje mu stretávanie so synom a z tohto dôvodu, ako aj z dôvodu nevysporiadaných majetkových práv s obžalovaným stále komunikuje. Uvedené skutočnosti nie je možné interpretovať v neprospech poškodenej a vyvodiť záver, že správanie obžalovaného z tohto dôvodu nemohlo u poškodenej vzbudiť dôvodnú obavu o jej život a zdravie. K nahrávke predloženej poškodenou prokurátor uviedol, že táto bola poškodenou obstaraná z dôvodu, aby preukázala pravdivosť svojej výpovede a nie s úmyslom ju cielene využiť v neprospech obžalovaného. Poškodená sa vyhotovením uvedenej nahrávky snažila preukázať, že skutočnosti, ktoré uvádzala v prípravnom konaní a v konaní pred súdom boli pravdivé a že naozaj prišlo k vyhráňaniu voči poškodenej zo strany obžalovaného. Táto skutočnosť bola súdom po doplnení dokazovania naozaj preukázaná, čím boli tvrdenia o zníženej vierohodnosti poškodenej vyvrátené. Pokiaľ sa tvrdenia poškodenej ohľadom spáchania skutku v konaní pred súdom v konečnom dôsledku potvrdili ako pravdivé, nie je jasné, prečo súd neverí výpovedi poškodenej v časti, kde tvrdí, že vyhrážky obžalovaného v nej vzbudili reálnu obavu o jej život a zdravie. Taktiež považoval za absolútne neprípustné, aby súd správanie obžalovaného bagatelizoval ako súčasť konfliktného spolužitia medzi obžalovaným a poškodenou a dokonca ho neposúdil ani len ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu a to napriek dôkazom, ktoré boli vykonané na hlavnom pojednávaní. Prokurátor bližšie poukázal aj na úryvky z výpovede poškodenej zo dňa 12.10.2020, pričom záver sudu v tomto ohľade je v rozpore s vykonaným dokazovaním. V poslednom rade poukázal na skutočnosť, že poškodená sa napriek uvádzaným obavám, pár dní po skutku stretla s obžalovaným a to na podnet práve poškodenej. Uvedenú skutočnosť však poškodená na hlavnom pojednávaní vysvetlila. Od skutku sa s obžalovaným nikdy sama nestretla. Z týchto dôvodov navrhol, aby Krajský súd v Trnave podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

K odvolacím námietkam prokurátora sa písomným podaním prostredníctvom obhajcu doručeným okresnému súdu dňa 10.08.2022 vyjadril obžalovaný nasledovne. Skutkový záver, ktorý okresná

prokuratúra z hore uvedených skutočností vyvodzuje ako záver nepochybný, nepovažuje obhajoba za správny a preto zastával názor, že dôkazy vykonané v predmetnom trestnom konaní takýto skutkový záver neodôvodňujú. Z výpovede samotnej poškodenej (ktorú okresná prokuratúra hodnotí ako vierohodnú) vyplýva, že obžalovaný a poškodená mali spolu žiť vo vzťahu, ktorého súčasťou boli vzájomné konflikty, pričom v tomto vzťahu napriek týmto konfliktom spolu zotrvali a to po dobu 10 rokov. Ak by potom bolo skutočne bolo pravdou to, čo poškodená uvádza, teda že za spomenutých desať rokov ju mal obžalovaný udrieť asi desaťkrát (teda v priemere raz za rok), pričom tieto jeho fyzické ataky neboli takého charakteru, že by táto musela vyhľadať lekárske ošetrovanie, tak samotné tieto skutočnosti môžu ťažko odôvodňovať skutkový záver o tom, že poškodená na základe takéhoto správania sa obžalovaného po dobu ich spolužitia, mohla mať po spomínaných vyhrážkach dôvodnú obavu z toho, že by ju usmrtil. Správne preto konštatoval súd prvej inštancie, že ako obžalovaný tak i poškodená v podstate akceptovali konfliktný spôsob spolužitia. Pri posudzovaní otázky, či spomínané vyhrážky mohli u poškodenej vzbudiť dôvodnú obavu z toho, že ich obžalovaný mieni vážne a že ich uskutoční, treba posudzovať ako osobu samotného obžalovaného, tak i osobu poškodenej vrátane objektívneho posúdenia ich vzájomného vzťahu. Je potrebné posúdiť i to, za akých okolností mali byť predmetné vyhrážky prednesené a tiež, ako sa obžalovaný a poškodená správali potom, čo k prednesu údajných vyhrážok došlo.

Pri posudzovaní osoby obžalovaného treba skonštatovať, že ide o človeka s vysokoškolským vzdelaním, ktorý sa nikdy v minulosti nedopustil trestnej činnosti, a to napriek tomu, že podľa tvrdení poškodenej ide vraj o impulzívneho človeka, ktorý na ňu žiarlil. Samotná osoba obžalovaného preto ťažko indikuje záver, že by vyhrážka usmrtením bola mienená vážne. Poškodená (ako to ostatne z vykonaných dôkazov vyplýva) žila s obžalovaným desať rokov a tento ich vzťah pretrvával napriek spomínaným konfliktným situáciám a napriek ňou popisovanému správaniu sa obžalovaného voči nej. Pritom ani spomínané správanie sa obžalovaného voči poškodenej (ako ho táto opisuje), nie je spôsobilé k tomu, aby bolo z neho možné vyvodiť, že by obžalovaný (v prípade, že by inkriminované výroky skutočne predniesol) tieto mienil vážne so zámerom vyhrážky uskutočniť. Z výsledkov vykonaného dokazovania tiež vyplýva, že poškodená v minulosti podala (a to nielen na obžalovaného) viaceré trestné oznámenia, z ktorých ani jedno sa neukázalo ako dostatočne opodstatnené. Táto však má s podávaním trestných oznámení najmenej značné skúsenosti a je dostatočne inteligentná nato, aby si uvedomila, že samotné podanie trestného oznámenia na inú osobu jej ťažko môže privodiť stíhanie pre trestný čin krivého obvinenia v prípadoch, keď druhá strana nebude schopná v rámci svojej obrany preukázať, že sa skutok uvedený v oznámení nemohol stať, alebo že tento nemohol spáchať obvinený. Ani tvrdenie poškodenej o tom, že z vyhrážok obvineného mala obavu, že tieto sú mienené vážne a hrozí jej tak z jeho strany usmrtenie nie je možné vyvrátiť. Už spomínaný konfliktný vzťah medzi poškodenou a obžalovaným, s ktorým boli obaja uzročení a ktorý pretrvával dlhú dobu, charakterizovali v poslednom období ako majetkové spory, tak i spory týkajúce sa maloletého syna účastníkov, pričom je zrejme, že prípadným odsúdením obžalovaného by táto dosiahla v predmetných sporoch voči obžalovanému zjavnú výhodu. Poškodená tak má evidentne motív, aby dosiahla u obžalovaného uznanie jeho viny v trestnom konaní a lala dôvod v rozpore so skutočnosťou napríklad tvrdiť, že mala z prednesených vyhrážok strach z toho, že ich obžalovaný uskutoční. Nie je tiež v tejto súvislosti bez významu ani tá skutočnosť, na ktorú v odôvodnení svojho rozhodnutia poukazuje i okresný súd, t.j. že poškodená si účelovo nahrávala bez vedomia obžalovaného jej telefonický rozhovor s ním, aby túto nahrávku neskôr použila vo svoj prospech.

Pokiaľ ide o svedeckú výpoveď plnoletej dcéry poškodenej na pojednávaní túto ťažko možno hodnotiť ako výpoveď nezaujatú a hodnovernú. Pritom i skutočnosť, že sa jej svedecká výpoveď takmer navlas zhoduje s výpoveďou jej matky, vzbudzuje najmenej dôvodné pochybnosti o tom, či táto vypovedá pravdu a či nie je zo strany svojej matky ovplyvnená. Tomu, že poškodená mohla mať ťažko reálnu obavu z toho, že by ju obžalovaný mohol usmrtiť, napovedá i samotné správanie sa poškodenej v období po údajnom prednesení spomínaných vyhrážok. Ak by totiž táto mala skutočne dôvodnú obavu z obžalovaného a z jeho hrozieb a bála sa o svoj život, nesprávna by sa tak, ako to ostatne konštatuje i súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia a ako na to poukazovala obhajoba v priebehu celého konania. Človek, ktorý sa reálne bojí toho, že ho iná osoba usmrť, sa nielenže nekontaktuje s takouto osobou, ale sa tejto všemožne vyhýba a to bez ohľadu na to, že s ním nemá doriešené majetkové veci (spoluvlastníctvo domu a pod.) a tiež otázky týkajúce sa starostlivosti o ich spoločné dieťa. Preto je podľa názoru obžalovaného záver súdu prvej inštancie, v ktorom súd spochybňuje reálnosť dôvodnej obavy poškodenej z toho, že ju obžalovaný zabije, správny. Je totiž zrejme, že samotné tvrdenie poškodenej o tom, že sa bála, že obžalovaný svoju vyhrážku zabitím uskutoční, nestačí k tomu aby ho bolo možné uznať vinným z trestného činu nebezpečného vyhrážania sa. Tvrdenie poškodenej o jej údajnej reálnej obave z toho, že ju obžalovaný zabije, musí byť jednoznačne podložené

takými objektívnymi skutočnosťami, ktoré reálnosti takejto jej obavy nasvedčuje. V predmetnom trestnom konaní však takéto skutočnosti z vykonaných dôkazov nevyplývajú a nie je možné za ne považovať ani to, na čo vo svojom odvolaní poukazuje okresná prokuratúra. Obžalovaný preto navrhol, aby odvolací súd odvolanie okresnej prokuratúry ako nedôvodné zamietol.

Poškodená sa písomným podaním prostredníctvom splnomocnenej zástupkyne doručeným okresnému súdu dňa 12.08.2022 vyjadrila k odvolaniu prokurátora tak, že sa s týmto plne stotožňuje. Ďalej uviedla, že vzhľadom na skutočnosť, že žila v partnerskom vzťahu s obžalovaným, z ktorého pochádza ich maloletý syn, komunikácia s obžalovaným je pre ňu nevyhnutná v záujme rešpektovania rodičovských práv obžalovaného. Zároveň vzhľadom na fakt, že v súčasnosti vlastní s obžalovaným nehnuteľnosť, ktorá je v ich podielovom spoluvlastníctve v pomere 1, taktiež je nevyhnutné, aby údržbu, prípadne zmeny konzultovala s obžalovaným. Uviedla, že uprednostňuje komunikáciu prostredníctvom sms správ, emailových správ, ale v čase odovzdávania ich syna sa priamemu kontaktu s obžalovaným nevyhne. To, že poškodená rešpektuje obžalovaného rodičovské a spoluvlastnícke práva predsa nemôže byť interpretované v neprospech poškodenej. Ak by predsa tak nekonala, riskovala by uloženie rôznych sankcií v intenciách občianskeho a rodinného práva. K nahrávke uviedla, že dôvodom jej zaobstarania bolo, aby preukázala, že obžalovaný sa jej naozaj vyhrážal, nakoľko výpoveď poškodenej bola v rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 15.10.2020 hodnotená ako nedôveryhodná. Preto sa snažila zaobstarať dôkaz, ktorý by preukázal, že uvedené sa naozaj stalo tak, ako opisuje. V závere uviedla, že obžalovaný na ňu zaútočil aj pred skutkom, ktorý je predmetom konania. Jeho násilné správanie sa časom postupne stupňovalo, až s jej obžalovaný začal vyhrážať smrťou. Keďže bola v minulosti viackrát fyzicky napadnutá zo strany obžalovaného, naozaj sa dôvodne bála o svoj život. Obžalovaný ju do dnešného dňa sleduje a poškodená má z neho strach.

Za účelom prejednania odvolania prokurátora nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na deň 13.04.2023, na ktorý sa dostavili prokurátorka, obhajca obžalovaného, obžalovaný a splnomocnená zástupkyňa poškodenej. Prokurátorka v rámci konečného návrhu uviedla, že odvolaním napadnutý rozsudok považuje v celom rozsahu za nesúladný so zákonom, založený na nesprávnom skutkovom a právnom vyhodnotení vykonaných dôkazov. Výsledkami dokazovania bolo jednoznačne preukázané nielen, že žalovaný skutok sa stal, je žalovaným prečinom a spáchal ho obžalovaný. K tomu dodala, že sa pridrižiava v plnom rozsahu písomne zdôvodneného odvolania prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava a s poukazom na skutočnosti v ňom uvedené navrhla, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku a vec vrátil I. st. súdu na ďalšie prejednanie a rozhodnutie. Splnomocnená zástupkyňa poškodenej uviedla, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s návrhom prokurátora. Obhajca obžalovaného navrhol odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť s poukazom na správne dôvody I. st. rozhodnutia, pričom poukázal na obsah ich písomného vyjadrenia k podanému odvolaniu. Obžalovaný uviedol, že sa pridrižiava toho, čo povedal jeho obhajca a uviedol, že sa necíti byť vinný.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 320 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd napadnutý rozsudok zruší a

a) vec postúpi, ak mal tak urobiť už súd prvého stupňa podľa § 280 ods. 1 alebo 2,

b) trestné stíhanie podmienene zastaví podľa § 282 ods. 1, ak tak mal urobiť už súd prvého stupňa,

- c) trestné stíhanie zastaví, ak zistí, že je tu niektorá z okolností, ktoré by odôvodňovali zastavenie trestného stíhania súdom prvého stupňa podľa § 281 ods. 1 alebo 2, alebo
- d) trestné stíhanie preruší, ak mal tak urobiť už súd prvého stupňa podľa § 283 ods. 1, 2 alebo 5.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podal prokurátor ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že je dôvod na zrušenie napadnutého rozsudku v celom rozsahu a na postúpenie trestnej veci obžalovaného inému orgánu na jej prejednanie ako priestupku.

Odvolacím prieskumom krajský súd zistil, že okresný súd dospel k správneému záveru, že žalovaný skutok nie je trestným činom, avšak v odôvodnení napadnutého rozsudku sa správne nevysporiadal so všetkými relevantnými dôkazmi a skutočnosťami (na ktoré poukazuje aj prokurátor v odvolacích námietkach) potrebnými pre náležité ustálenie prokurátorom napadnutého výroku, ktorý postup si krajský súd nemôže osvojiť a stotožniť sa s ním.

V prvom rade krajský súd konštatuje, že sa plne stotožňuje s názorom okresného súdu, že v konaní bolo preukázané, že skutok sa stal.

Správne okresný súd uzavrel, že existujúce nezhody medzi obžalovaným a poškodenou, ktoré sa objavili už od začiatku ich vzťahu a trvali takmer desať rokov, vylučujú, aby konanie obžalovaného opísané v obžalobe bolo právne posúdené ako trestný čin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona.

V tejto súvislosti krajský súd k odvolacej námietke prokurátora k hodnoteniu dôkazov má za potrebné uviesť, že v trestnom konaní platia zákonom stanovené pravidlá pre zisťovanie skutkového stavu veci a pre hodnotenie dôkazov. Podľa nich je potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie. Trestný poriadok nestanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Inak povedané, Trestný poriadok neupravuje otázku minimálneho množstva a kvality dôkazov potrebných na preukázanie viny obžalovaného. Platí zásada voľného hodnotenia dôkazov, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

V súvislosti s hodnotením dôkazov platí aj druhé pravidlo, podľa ktorého ak okresný súd postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku, teda že ich hodnotil na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, krajský súd nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že by sám na základe svojho presvedčenia hodnotil tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu vadu v zmysle uvedeného ustanovenia (porovnaj R 53/1992).

Krajský súd tiež opakovane vo svojich rozhodnutiach prízvukuje, že právo na spravodlivý proces neznamená právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov. Rovnako súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov, lebo proces dokazovania (a to nie len z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.08.2015, sp. zn. 4Tdo/36/2015).

Avšak, v posudzovanej veci sa krajský súd v podstate stotožnil s dôvodmi uvedenými v odvolacích námietkach prokurátora s tým, že je neprípustné, aby súd správanie obžalovaného bagatelizoval ako súčasť konfliktného spolužitia medzi obžalovaným a poškodenou a dokonca ho neposúdil ani len ako

priestupok proti občianskemu spolunažívaniu a to napriek dôkazom, ktoré boli vykonané na hlavnom pojednávaní.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že okresný súd vo veci dôvodnej pochybnosti o tom, či tvrdenia uvedené obžalovaným mohli u poškodenej vzbudiť dôvodnú obavu o život a zdravie, poukázal na zásadu „in dubio pro reo“, pričom v tejto súvislosti rozhodol o oslobodení obžalovaného spod obžaloby. Použitie zásady „in dubio pro reo“ prichádza do úvahy len vtedy, keď pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o nejakej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov. Toto konštatovanie okresného súdu preto nemožno považovať za správne, pretože zásada in dubio pro reo sa vzťahuje v trestnom procese len na skutkové pochybnosti, nie na právne otázky. Pre prípad právnych pochybností platí pravidlo „iura novit curia“, teda súd pozná právo. Preto pri otázke o tom, či skutok je trestným činom alebo či skutok trestným činom nie je, nemožno mať z pohľadu súdu pochybnosti, ale táto ním musí byť jednoznačne ustálená.

V prejednávanej veci pri posudzovaní skutku bolo preto nevyhnutné uplatniť tzv. materiálny korektív v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona. Uplatnenie materiálneho korektívu znamená, že ak je závažnosť činu vykazujúceho formálne znaky prečinu nepatrná, nejde o prečin.

Základným predpokladom trestnej zodpovednosti za prečin je bezpečné zistenie, či konanie nesie nielen všetky formálne znaky prečinu, ale i toho, či ide o prečin aj v intenciách § 10 ods. 2 Trestného zákona, čo znamená, že vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nie nepatrná (materiálny korektív). Záver o tom, či pri prečine existoval materiálny korektív podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona, je záverom právnym. Tento právny záver o materiálnom korektíve prečinu sa však musí zakladať na skutkových zisteniach súdu vyplývajúcich z vykonaného dokazovania, rovnako ako záver o objektívnych a subjektívnych znakoch prečinu. Skutočnosti významné pre právny záver o tom, či tu je materiálny korektív prečinu, musia byť predmetom dokazovania práve tak, ako všetky ostatné okolnosti naplňujúce znaky trestného činu.

Pri zisťovaní okolností, ktoré majú význam pre záver o materiálnom korektíve prečinu, nemožno vopred prikladať osobitný význam žiadnemu dôkaznému prostriedku, ale na jeho naplnenie treba usudzovať zo všetkých konkrétnych okolností, za ktorých bol prečin spáchaný, a zo všetkých relevantných dôkazov. Berúc do úvahy spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti prípadu, za ktorých bol spáchaný a mieru zavinenia ako aj pohnútku, krajský súd uzatvára, že prejednávany prečin má len formálne znaky žalovanej skutkovej podstaty, avšak jeho závažnosť je nepatrná, t. j. inklinuje k posudzovaniu jeho konania ako priestupku proti občianskemu spolunažívaniu.

V tejto súvislosti treba poukázať na zásadu chápania trestnej represie ako „ultima ratio“ orgánmi aplikácie práva, t. j. orgány činné v trestnom konaní a sudy by mali dať prednosť uplatňovaniu mimo trestnej zodpovednosti pred postihom podľa predpisov trestného práva. Princíp ultima ratio má funkciu subsidiárnu, ktorá spočíva v tom, že právne predpisy z oblasti trestného práva majú byť používané len vtedy, pokiaľ použitie iných prostriedkov právneho poriadku neprichádza do úvahy alebo ich použitie je zjavne neúčelné.

Okresný súd sa síce v napadnutom rozsudku zaoberal aj možnosťou postúpenia veci inému orgánu na prejednanie veci ako priestupku, avšak jeho záver o tom, že skutok nie je možné posúdiť ani ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, nie je v súlade s trestnými kódexmi, pretože rozhodovať o tom, či je, resp. nie je prejednávany skutok priestupkom, na prejednanie tohto je príslušný len okresný úrad.

Preto sa krajský súd opätovne zaoberal tým, či konanie obžalovaného nie je možné posúdiť ako priestupok či správny delikt a dospel k záveru, že toto je možné posúdiť ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch č. 372/1990 Zb., ktorého sa dopustí ten, kto úmyselne naruší občianske spolunažívanie vyhrázaním ujmom na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obvinením z priestupku, schválnosťami alebo iným hrubým správaním. Keďže obžalovaný sa verbálne vyhrážal ujmom na zdraví poškodenej, mohol tým spáchať uvedený priestupok, na ktorého prejednanie je príslušný okresný úrad.

Vzhľadom na uvedené preto krajský súd postupom podľa § 320 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku v spojení s § 280 ods. 2 Trestného poriadku napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a trestnú vec obžalovaného postúpil Okresnému úradu Trnava, aby túto vec prejednal ako priestupok.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne (§ 163 ods. 4, § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.